

ærede Medlem aabenbart har en stor Skræk for. Man maa derfor heller ikke vente, at jeg som Socialdemokrat vil tage Ansvaret for alle de Vedtagelser, der er sket indenfor Brændselsnævnet, paa ingen Maade. Men det kunde paa den anden Side heller ikke falde mig ind som Medlem af Nævnet at staa op her i Rigsdagen, saaledes som det ærede Medlem fra Herning (Westergaard) har gjort, idet han yder det ærede Medlem fra Give sin uforbeholdne Tilslutning til alle de Angreb, der er rettede paa Brændselsnævnet. Tværtimod, jeg tog straks Brændselsnævnet i Forsvar, og jeg agter ogsaa nu her at give Rigsdagen en Fremstilling af Brændselsnævnets Virksomhed og tror, at denne Fremstilling til fulde vil godtgøre, at det er ganske med Urette, man saaledes som det ærede Medlem fra Give og det ærede Medlem fra Herning farer frem imod Brændselsnævnet. At der kan være berettigede Anker til fremføre mod Nævnet paa adskillige Omraader, er vist rigtigt nok; det skulde være højst besynderligt, om der ikke i en Virksomhed som den, Nævnet har udført, skulde være et eller andet at rette. Bebrejdelser imod. Men hvad vilde det føre til, hvis i det hele taget de 4 Rigsdagsmænd, der er valgte ind i Nævnet, vilde gøre som det ærede Medlem fra Herning, anklage de andre for det Arbejde, der er udført, hver paa sin Vis, og give Tilslutning til saa voldsomme Beskyldninger som dem, der blev fremført af det ærede Medlem fra Give! Jeg føler mig da fuldkommen overtydet om, at de øvrige 5 Medlemmer Dagen efter vilde bede sig fritaget for det videre Arbejde, der kunde være at udrette.

Det har været et mangeartet og meget besværligt Arbejde, Brændselsnævnet har haft at udføre, siden Loven af 20. April 1917 blev sat i Kraft; men jeg tror, man kan sige, at dette Arbejde i alt væsentligt er lykkedes. Da Brændselsnævnet begyndte sin Virksomhed, var der overordentlig stor Brændselsnød her i Landet, og man frygtede alvorligt for, at det ikke skulde lykkes i den kommende Vinter at skaffe det nødvendige Brændsel, navnlig til Husholdningerne. Selve Loven er jo ogsaa et Vidnesbyrd om den overordentlig vanskelige Stilling, man paa den Tid befandt sig i, idet der vist neppe nogen Sinde tidligere er vedtaget en Lov, der indeholder saa drastiske Bestemmelser som Loven af 20. April 1917. Ved denne Lov blev der i Virkeligheden givet Brændselsnævnet fuldstændig Eneraadighed over samtlige indenlandske Brændselsmaterialer, hvad enten der var Tale om Skove, Moser

eller Kullejer. Efter hvad der nu foreligger, er der fremskaffet saa meget indenlandsk Brændsel, at vi med nogenlunde Tryghed kan gaa Vinteren i Møde. I Almindelighed plejer der at blive produceret ca. 800 Mill. Tørv i Danmark; der er i den forløbne Sommer produceret op imod 3,000 Mill. Tørv, og den Hugst, der har fundet Sted i Landets Skove siden 20. April 1917, er saa stor, at den udgør mere end den aarlige Normalhugst her i Danmark, og Arbejdet er foregaaet i det væsentligste, uden at det har været nødvendigt at gribe ind med haard Haand. Kun i ganske enkelte Tilfælde har det været nødvendigt at ekspropriere; som Regel har man kunnet tale sig til Rette med de paagældende Moseejere og Skovejere. Det har dog været meget vanskeligt at faa Brændselet fordelt. Et stort Apparat har maattet sættes i Scene rundt om i Landet for at faa Brændselet transporteret, til Tider har det været næsten uoverkommeligt, fordi vi til Stadighed har haft stor Vognmangel paa Statsbanerne. Det er der for øvrigt endnu den Dag i Dag. Jeg kan nævne, at for nogle Dage siden var Forholdet dette, at der permanent hver Dag manglede 4,000 Vogne paa Statsbanerne for at kunne faa transporteret den Godsmængde, som ønskedes transporteret rundt om i Landet. Man vil deraf forstaa, hvor overordentlig vanskeligt det har været at faa den store Mængde Brændsel transporteret i rette Tid, og desværre staar endnu adskillige Millioner Tørv rundt om i Moserne, som man ikke har kunnet faa transporteret frem, og en hel Del Brænde er endnu i Skovene, fordi man ikke har haft det fornødne Jernbanemateriel til sin Raadighed.

Det, jeg navnlig vil sige nogle Ord om, er Nævnets Stilling til Brunkulsproduktionen. Allerede nogen Tid før Brændselsnævnet begyndte sin Virksomhed, havde visse Folk begyndt paa at grave Brunkulovre i Jylland i Nærheden af Herning. Under Forhandlingerne her i Rigsdagen om Lovforslaget om Fremskaffelse af indenlandsk Brændselsmateriale blev det fremhævet, at man maatte i særlig Grad ønske, at der blev grebet regulerende ind overfor den Brunkulsspekulation, der da var i Gang og i stærk Vækst i de paagældende Egne, og det fremgaar ogsaa af Udvalgsbetænkningen og af de Bemærkninger, der blev gjort af mig som Ordfører, da Lovforslaget var til anden Behandling, at man navnlig havde haft sin Opmærksomhed henvendt paa Brunkulslejerne. Der blev indført en særlig Bestemmelse i Lovforslagets § 3, hvorefter man kunde gribe kraftigt ind og